

OKTOFIDNOŠEADDJI DOARJJA KORONAEPIDEMIIJA DAGAHAN EKONOMALAŠ VÁTTISVUOĐAIDE – EVTTOHUS RÁVAN FIDNOŠEADDJIIDE

Gielddat juolludit COVID-19-epidemiija (maŋnelis dán deavsttas koronaepidemiija) geažil oktofidošeaddjiide doarjaga, man ulbmilin lea stáđásmahttit fitnodatdoaimma. Oktofidošeaddjiid doarjjaohcamušat gieđahallojit gielddain.

Oktofidošeaddjiid koronadoarjaga ulbmilin lea veahkehit oktofidošeaddjiid doaimma ekonomalaččat nannosot vuodu ala pandemiija áigge ja dan maŋná. Gažaldagas lea doaimbandoarjja, mii galgá gokčat goluid mat šaddet ealáhusárjeheamis. Doarjja lea mearreáigásaš ja dat gusto dušše dan akuhtta máksoválmmašvuođakriisii, man pandemiija dagaha.

Geasa

Doarjja lea, fitnodat- ja ruhtadanvuogis beroškeahttá, dárkkuhuvvon fidnošeaddjái guhte:

- okto hárjeha ekonomalaš doaimma, lea fidnošeaddji dahje fidnobargi, ja geas ii leat bálkáhuvvon bargoveahka (doallá sisttis freelance-fidnošeaddjiid)
- lea váldodoaimmasaš fidnošeaddji, beroškeahttá das mii lea doaimma vuoigatvuođalaš hápmi ja ruhtadanvuohki.

Fitnodagat, geat iežaset lassin addet barggu eanemustá njealji olbmui, sáhttet ohcat doarjjahápmásaš ruhtadeami ELY-guovddážis (Fitnodaga gárggiidahttin doarjja koronavirusepidemiija dagahan márkan- ja buvttadushehttehusdilis) ja fitnodagat, mat addet barggu unnimustá viđa olbmui, sáhttet ohcat doarjjahápmásaš ruhtadeami (gávppálaš doaimma gárggiidahttin ruhtadeapmi hehttehusdilis) Business Finlandis. Lasi dieđut: <https://tem.fi/koronavirus/toimintaohjeita-yrityksille>

Oktofidošeaddji mearkaša **váldodoaimmasaš fidnošeaddji**, guhte doaimmá Suomas ja **okto hárjeha ekonomalaš doaimma**, beroškeahttá das mii doaimma vuoigatvuođalaš hápmi ja ruhtadanvuohki lea.

Dát mearkaša, ahte oktofidošeaddjidoarjja sáhtta juolluduvvot priváhtta ealáhusárjeheaddjái dahje doaimmanammii, kommandihttafitnodahkii, rabas fitnodahkii, oasusfitnodahkii dahje oasusgoddái. Doarjja sáhtta maiddái juolluduvvot nu gohččoduvvon “geahppafidnošeaddjiide”, geat lágidit alcceseaset barggu ja doibmet fidnošeaddji láchkai, muhto eai datte vuodđut fitnodaga. Oktofidošeaddji mearkaša olbmo guhte okto hárjeha ekonomalaš doaimma, ja geas ii leat bálkáhuvvon bargoveahka. Maiddái freelance-fidnošeaddji sáhtta oazžut doarjaga jos son doaimmá iehčanas ealáhusárjeheaddjin, doaimmanamain (ámmáthárjeheaddjin dahje fitnodatbargin), persovdnafitnodagas (rabas fitnodat, kommandihttafitnodat), oasusfitnodagas dahje oasusgottis.

Doarjja lea dárkkuhuvvon váldodoaimmasaš fidnošeaddjiide. Váldodoaimmasaš fidnošeaddji gáibádussan lea dat, ahte fidnošeaddji lea YEL-registaris (ohcamušas jerrojuvvo YEL-dáhkádusa nummir) dahje son sáhtta duođaštit jahkásaš fitnodatboaduid dahje kundariid rehkegiid unnimustá 20 000 € ovddas. Jos fitnodatdoaimma lea álggahuvvon vuollel 6 mánu dassái, de galgá čájehit, ahte jo álgán ruhtaboahu livččii 12 mánu áigodagas buvttadan rehkegiid kundariidda unnimustá 20 000 € ovddas, jos dat livččii joatkašuvvan jeavddalaččat.

Oktofidnošeaddjidoarjja juolluvuo ovttaskas fidnošeaddjiide. Jos oktofidnošeaddjis leat mánga fitnodaga main son okto bargá, de doarjja juolluvuo dan fitnodahkii mas bargan lea su váldodoaimma.

Eavttut doarjaga juolludeapmái

- oktofidnošeaddji ekonomalaš dilli lea hedjonan ja vuovdimat leat vátnon koronaepidemiija geažil 16.3.2020 maŋŋá
- oktofidnošeaddji fitnodatdoaimmas leat dakkár vuodđoeavttut, ahte doaimma árvvoštallojuvvo gánnáhahttin

Oktofidnošeaddjidoarjaga juolludeami eaktun lea dat, ahte **fitnodaga ekonomalaš dilli lea mearkkašahtti láhkai hedjonan ja vuovdin lea vátnon namalassii koronaepidemiija geažil**. Lea navdimis, ahte epidemiija lea heajudišgoahtán oktofidnošeaddjiid ekonomalaš diliid 16.3.2020 rájes, go spiehkastatdilli gávnnavuvvui ja válmmašvuodáláhka váldui atnui.

Dát mearkkaša, ahte ohcci galgá ohcamušastis nagadit čájehit, ahte koronaepidemiija lea sivvan fitnodandoaimma mearkkašahtti hedjoneapmái 16.3.2020 maŋŋá. Ohcci galgá maiddáai ohcamušas nannet dan dieđu, ahte ekonomalaš dilli lea mearkkašahtti láhkai hedjonan koronaepidemiija geažil. Dan, ahte oktofidnošeaddji fitnodatdoaimma ekonomalaš dilli lea hedjonan ja vuovdimat leat vátnon 16.3.2020 maŋŋá, galgá čájehit duohtan rehketoaluin ja / dahje bánykokontočáláhusaid kopiijaiguin (golut ja vuovdinuoittut).

Ekonomalaš dilli navdo leat hedjonan, jos fitnodaga vuovdimat leat vátnon badjel 30%:in, vaikko dan ovdal ledje bisson sullii seamma dásis 12 mánu áigge. Jos gažaldagas lea sesongalunddot fitnodatdoaimma, de dalle lea vejolaš guorahallat gaskamearálaš vuovdimiid gárggiideami.

Dasa lassin doarjaga juolludeapmi eaktuda dan, ahte oktofidnošeaddji fitnodagas árvvoštallojit leat vuodđoeavttut gánnáhahtti doibmii. Ná navdo leat, jos fitnodatdoaimma leamaš gánnáhahtti jagi 2019 rehketoalloloahpahusa dahje vearroalmmuhusa vuodul. Ohcci galgá ohcamušas nannet dan, ahte ovdal koronaepidemiija su fitnodatdoaimma leamaš gánnáhahtti. Jos oktofidnošeaddjis leat vearrovealggit, de sus galgá leat velggiid máksinplána man Vearrohálddahus lea dohkkehan. Ohcci galgá laktit ohcamuša fárrui rehketoalloloahpahusa 2019 (dahje ođđasamos rehketoalloloahpahusa) dahje vearroalmmuhusa 2019 (dahje ođđasamos vearroalmmuhusa). Jos fitnodatdoaimma lea álgán 31.12.2019 maŋŋá, de dalle galgá doaimmahuvvot earálágan luohtehahtti čilgehus (kopiija rehketoalus ja bánykokontočáláhus). Dasa lassin ohcci galgá laktit ohcamuša fárrui vearrovealgeduođaštusa ja jos fitnodagas leat vearrovealggit, de galgá ohcamuša fárrui laktit velggiid máksinplána man vearrohálldahus lea dohkkehan. Doaimma gánnáhahttivuođa árvvoštallamis sáhtta maiddáai váldot vuhtii ohcci čilgehus eahpedábálaš dili birra jagis 2019.

Ohcci galgá maiddáai nannet dan, ahte son áigu joatkit fitnodatdoaimma koronaepidemiija maŋŋá. Ohcci galgá maiddáai govvidit dan, mo son áigu geavahit doarjaga ja dainna stáđásmahttit doaimma.

Oktofidnošeaddjidoarjja lea de minimis -ruhtadeapmi, ja juolludeami eaktun lea ahte dat ain čáhká fitnodaga de minimis -kumulašuvdnii. De minimis -ruhtadeami maksimamearri lea 200 000 euro (eatnangeainnuid gálvofievrredanfitnodagaide eanemustá 100 000 euro) dáláš ja guovtti vássán vearrojagi áigodagas. Doarjaga vuostáiváldi vástida das, ahte iešguđet doaimmiid (omd. ministerijjat, ministeriija

vuollásaš virgeoapmahaččat, Business Finland, Finnvera Oyj, gielddat ja eanagoddelihtut) juolludan de minimis -doarjagiid oktiiluiton mearri ii mana badjel dán maksimameari. Buot almmolaš doarjagat, mat leat čujuhuvvon fitnodagaide, eai leat de minimis -doarjagat. De minimis -doarjaga sáhtta earuhit doarjjamearrádusa vuodul, gos mitaluvvo mii lea de minimis -doarjaga mearri olles doarjagis, ja čujuhuvvo Eurohpá Uniovnna áсахussii, mii guoská doarjagiidda main lea unnánaš mearkkašupmi.

Doarjja sáhtta juolluduvvot olles riikkas.

Man várás doarjaga sáhtta ohcat

Oktofidnošeaddjidoarjja lea 2 000 euro ovttaháválaš doarjja, mainna lea dárkkuhus gokčat rehkenasttehahtti goluid, maid oktofidnošeaddji fitnodatdoaimma dagaha: ovdamearkan fitnodatdoaimma várás háñkejuvvon lanjaid ja rusttegiid, ja rehetdoallo- ja eará doaimmahatgoluid. Go ovttaháválaš doarjja juolluduvvo, de bálká man fidnošeaddji ieš máksá alcces ii dalle lohkkjuvvo gollun.

Ulbmil lea, ahte dát buhtadus oassái doarju oktofidnošeaddji ceavzima koronavirusepidemiija dagahan váttis ekonomalaš dilis. Ovttaháválaš buhtadus sáhtta juolluduvvot dakkár goluid gokčamii mat leat šaddan 16.3.2020 rájes, ja doarjaga mañimuš ohcanbeaivi lea 30.9.2020. Gažaldagas lea rehkenastojuvvon ruhtasubmi, iige doarjaga vuostáiváldi leat ozadettiin iige mañjelgihtiige geatnegas čájehit duhtosiid mat goluid duođaštit.

Eará fuomášahtti áššit:

Gielddat almmuhit oktofidnošeaddjiide máksojuvvon doarjagiid Vearrohálddahussii.

Doarjaga ohcci berre váldit vuhtii, ahte go gielda dohkkeha ohcamuša, de šaddá ohcci ja gieldda gaskii dakkár soahpamuš go stáhtadoarjja 7 § 3 momeanttas meroštallojuvvo. Soahpamuša mielde doarjaga vuostáiváldi galgá dallánaga máhcahit doarjaga jos dat lea boastut, liiggás dahje ákka haga máksojuvvon. Gielda sáhtta gáibidit jo máksojuvvon doarjaga máhcahuvvot dan dáhpáhusas jos doarjja lea boastut adnon. Doarjaga vuostáiváldi čatnasa dasa, ahte jos dárbu šaddá, de son dieđiha doarjaga juolludeaddjái buot daid dárbbášlaš dieđuid, maiguin sihkkarastojuvvo ahte doarjja ii leat eavttuid vuostásaččat ohcon.

Doarjaga juolludan gielddas ja bargo- ja ealáhusministeriijas lea vuoigatvuohta mañjelgihtii dárkkistit, man várás doarjja lea adnon.

Doarjaga ohcan

Doarjaga sáhtta ohcat fitnodaga ruovttugielddas.